

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi rikoslain 17 ja 20 luvun muuttamisesta (väkivaltakuvauksen ja lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapitoa koskevat kriminalisoinnit)

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne rikoslain 17 ja 20 luvun muuttamista koskevasta HE-luonnoksesta.

Esityksessä ehdotettaisiin, että raakaa väkivaltaa esittävän kuvamateriaalin hallussapito säädettäisiin rangaistavaksi ja lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapidolle säädettäisiin törkeä tekomuoto. Törkeän tekemuodon säätäminen ankaroittaisi lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapidon rangaistuksia.

Tausta

Ehdotetuilla rikoslain muutoksilla toteutettaisiin hallitusohjelman kirjaus, jonka mukaan hallitus tiukentaa CAM- eli Child Abuse -materiaalia koskevaa sääntelyä vakavien rikosten uhreina olevien lasten suojelemiseksi. Kirjauksessa todetaan tarve kriminalisoida väkivaltakuvauksen hallussapito ja säätää törkeä tekomuoto lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapidolle. Lisäksi hallitusohjelmakirjauksen mukaan huolehditaan, että muun raa'an väkivaltamateriaalin hallussapito on kriminalisoitu ihmisten ja eläinten suojelemiseksi.

Tavoitteet

Ehdotettujen lainmuutosten tavoitteena on vahvistaa lasta seksuaalisesti esittäviin kuviin ja väkivaltakuvauksiin liittyvää rikoslainsäädäntöä. Ehdotetuilla muutoksilla pyritään vaikuttamaan lasta seksuaalisesti esittävien kuvien ja väkivaltakuvausten kysynnän ja tarjonnan vähentämiseen ja edelleen siihen, ettei kukaan joutuisi seksuaaliväkivallan tai raa'an väkivallan kohteeksi kuvamateriaalia valmistettaessa. Lisäksi muutoksilla pyritään siihen, että rikoksista tuomittavat rangaistukset vastaisivat nykyistä paremmin rikosten moitittavuutta ja vakavuutta.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi-palvelussa julkaistuun lausuntopyyntöön.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi-palveluun. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi-palvelun verkkosivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Lisätietoa lausuntopalvelu.fi-palvelun käytöstä voi pyytää palvelun ylläpidosta osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi. VAHVA-ministeriöitä pyydetään viemään lausuntonsa VAHVAAan asialle VN/24194/2023.

Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse eikä sitä tarvitse allekirjoittaa. Jos lausunnonantaja on valmistellut lausunnon erilliselle asiakirjalle (esimerkiksi sisäistä hyväksymistä varten), ei asiakirjaa tarvitse liittää lausuntoon, vaan vastaukset lausuntopyynnön lomakkeelle ovat tällöinkin riittäviä.

Lausunto on mahdollista antaa myös sähköpostitse lähettämällä lausunto oikeusministeriön kirjaamoon (kirjaamo.om(at)gov.fi). Lausunto on mahdollista antaa myös lähettämällä se postitse oikeusministeriön osoitteeseen Oikeusministeriö PL 25, 00023 Valtioneuvosto. Kirjeen tulee olla perillä lausuntoajan päättymiseen mennessä. Sähköpostitse ja postitse lähetetyissä lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/24194/2023.

Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi oikeusministeriö pyytää, että

- lausunto jaotellaan mahdollisuuksien mukaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen **väliotsikoiden mukaisesti**

- **lausunnossa ei toisteta esityksen sisältöä**; jos toisto on esimerkiksi lausunnon sisäisen käsittelyn kuten hyväksymisprosessin vuoksi välttämätöntä, pyydämme, että esityksen sisällön kuvailu ja lausunnonantajan varsinaiset kannanotot erotetaan selvästi toisistaan (esim. "Luonnoksen mukaan ... Lausunnonantaja katsoo, että ...").

Huomaattehan, että kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja julkaistaan lausuntopalvelu.fi-palvelussa.

Oikeusministeriö ei maksa palkkiota pyydettyistä eikä annetuista lausunnoista.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 3.4.2025 klo 16.15 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoa asiasta antaa:

Lainsäädäntöneuvos Kristiina Koivukari, kristiina.koivukari@gov.fi, p. 029 515 0185

Erityisasiantuntija Tiina Turunen, tiina.turunen@gov.fi, p. 029 515 0235

Yksikönpäällikkö Jussi Matikkala, jussi.matikkala@gov.fi, p. 029 515 0486

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM092:00/2023> - Hankesivu

Liitteet:

[Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 17 ja 20 luvun muuttamisesta \(luonnos\).pdf](#)

[Propositionens huvudsakliga innehåll och paragrafer.pdf](#)

Jakelu:

Amnesty International Suomen osasto ry
apulaisprofessori Tatu Hyttinen, Turun yliopisto
dosentti Riku Neuvonen, Helsingin yliopisto
Eduskunnan oikeusasiamies
Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Etelä-Suomen syyttäjäalue
Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti (HEUNI)
Helsingin hovioikeus
Helsingin kärjäoikeus
Helsingin yliopisto
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta
Ihmisoikeusliitto
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen syyttäjäalue
Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta
Itä-Uudenmaan poliisilaitos
Journalistiliitto
Julkisen sanan neuvosto
Julkiset Oikeusavustajat ry
Korkein oikeus
Lastensuojelun Keskusliitto ry
Liikenne- ja viestintäministeriö
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Mannerheimin lastensuojeluliitto
Oikeuspoliittinen yhdistys – Rättspolitiska föreningen Demla ry
Pelastakaa lapset ry
Pirkanmaan kärjäoikeus
Pohjanmaan kärjäoikeus
Poliisihallitus
professori Kimmo Nuotio, Helsingin yliopisto
professori Päivi Korpisaari, Helsingin yliopisto
professori Sakari Melander, Helsingin yliopisto
Rikosseuraamuslaitos
Rovaniemen hovioikeus
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Asianajajaliitto – Finlands Advokatförbund
Suomen Juristiliitto – Finlands Juristförbund ry
Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry – Finlands Polisorganisationers

Förbund rf
Suomen Syyttäjäyhdistys ry
Suomen tuomariliitto – Finlands domareförbund ry
Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Åbo Akademi

Lausunnonantajan lausunto

Väkivaltakuvauksen hallussapito

Törkeä lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapito

Muut huomiot

Hinkkanen Ville
Oikeusministeriö

Koivukari Kristiina
Oikeusministeriö